

31 Липня 2012, 02:10

“*Za wasza i nasza wolnosc. Sojusz Pilsudski – Petlura. 1920/ За нашу і вашу свободу. Союз Пілсудський – Петлюра. 1920*”. Такою є назва виставки у Картинній галереї Національного заповідника «Давній Галич». Її експозиція присвячена спільній збройній боротьбі українського та польського народів проти загарбника – більшовицької Росії.

Дана проблематика ще до недавнього часу висвітлювалася в історичній науці досить суб'єктивно і заангажовано, проте з появою нових джерел і досліджень, розуміння і сприйняття подій 1920 року отримує іншу оцінку. Саме завдяки виставці глядач матиме можливість познайомитися з основними дійовими особами того часу, побачити хід військових операцій, оцінити наслідки – як радянсько-польської війни, так і українсько-польського союзу.

Експозиція виставки демонструє початок визвольної боротьби поляків та українців за власну незалежність у 20-их роках ХХ століття, створення власних збройних сил. Ознайомлення з інформацією щодо діяльності Української Центральної Ради, згодом гетьмана Павла Скоропадського дає змогу зрозуміти історичне тло тих обставин, на фоні яких згодом створився українсько-польський військовий альянс.

Окреме місце в експозиції виставки надане очільникам тогочасних молодих держав – маршалу Йозефу Пілсудському та головному отаману Симону Петлюрі. Не оминули творці виставки й інших військовиків: полковника Євгена Коновальця, генералів Марка Безручка та Омеляновича-Павленка.

Не приховано, а висвітлено в експозиції і важливо-трагічний факт в історії обох народів: українсько-польську війну в Галичині у 1918 – 1919 рр. Разом з тим, експозиція виставки, попри різноманітні оцінки ролі Симона Петлюри у подальшій долі Галичини, показує спільні успіхи обох народів – взяття Києва, згодом відкинення більшовицьких армій від Замостя і врятування Варшави.

Історія взаємин поляків та українців представлена на 32-их великомасштабних стендах. Кожен з них поміщує цікаві світлини з архівів; загалом, демонструються більше сотні цікавих світлин, планів та плакатів початку ХХ століття. Всі стенди є двомовними, тому їх можна експонувати, як в Україні, та і Польщі.

Назви стендів чітко зафіксовують зміст поданого на них матеріалу: «Йозеф

Пiлсудський», «Симон Петлюра», «На Київ», «Легіони і не тільки», «Січові Стрільці», «Українська Центральна Рада», «Бiльшовицький напад та Брестський мир», «Гетьманат», «В Галичині», «Польсько-українська війна», «Трудна дипломатія», «У Вінниці», «Великий відворот», «Бойове побратимство», «Варшавська битва», «В обороні Замостя», «Під Комаровим», «Від Дністра до Збруча», «За дротами», «Епілог», «Пам'ять» та ін.

Концепцію виставки створив редактор часопису «Кур'єр галицький» Мирослав Ровіцький; сценарій та підбір матеріалу – Каміл Степан і Рафал Е.Столярський; графічний проект і підбір ілюстрацій – Роберт Стахович; ілюстрації Роберт Мачинський.